

Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet
postmottak@bld.dep.no

Høringsssvar fra Dysleksi Ungdom

NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Dysleksi Ungdom er ungdomsgruppa i Dysleksi Norge.

Vi er en interesseorganisasjon for ungdom med lese- skrive og regnevansker.

Vi har et landsdekkende styre som representerer ca 1500 medlemmer mellom 13 og 26 år.

I det følgende vil vi gi noen kommentarer til noen av utvalgets forslag.

Kapittel 3 Skolens demokratioppdrag

Rett til 20 dagers fravær og at tillitsverv kan gi grunnlag for alternative arbeidskrav i relevante fag.

Dysleksi Ungdom støtter forslaget til rett til fravær for tillitsverv, og mener at slikt arbeid i aller høyeste grad gir oss en relevant kompetanse på skolen. Det bør også være mulighet til å få uttelling for denne, muligens kombinert med rett til fravær ut over 20 timer i den grad kunnskapen kan gi konkret faglig utbytte iforhold til utdanningen.

Gjennom vårt arbeid i Dysleksi Norge lærer vi om politiske prosesser i praksis, vi skriver høringsuttalelser og kontakter politikere i saker som er viktige for oss. Dette gir oss en helt unik forståelse for hvordan demokratiet fungerer.

Mens skolen kun kan gi oss et teoretisk bidrag, vil vi ved å være aktiv i en organisasjon få omgjort denne kunnskapen til praksis. Hvis man også er aktiv påvirker man også klassekamerater. Man forteller dem om organisasjonsarbeid, hvordan vi skriver apeller til politikere og driver påvirkning gjennom media.

Det vi tar med oss fra organisasjonsarbeid bør også kunne brukes i undervisningen. Det er viktig at lærere ser muligheten og den ressursen de får i klassen. Slik opplever ikke vi det i dag.

Jo mer fri vi får fra skolen uten at det påvirker fraværet, jo lettere blir det å takke ja til å stille opp i organisasjonsarbeid. Dermed lærer vi mer og vi når ut til flere ungdommer som har behov for vår støtte.

Noen av oss bruker mye av vår fritid på organisasjonsarbeid. Dersom det vi lærer også gir oss en fordel på skolen vil det ikke føles som en dobbel nytte. Det er paradoksalt at erfaringer som er så viktige for vårt videre liv både sosialt og i arbeid, ikke skal kunne gi mer nytte i skolesammenheng.

Dysleki Ungdom mener at 20 timer er et godt utgangspunkt, mens at det for særskilt relevant og dokumenterbart arbeid bør kunne gis mer. Paralleller kan dras til praksisordning og arbeidstrening fra vgs og høyere utdanning.

For mennesker med kronisk sykdom eller andre funksjonshemninger kan organisasjonsarbeid være spesielt viktig. Det gjør at vår utfordring blir en styrke i hverdagen og gir oss livskvalitet, og det gjør oss også mer i stand til å se nytten av å gjøre en forskjell i egen hverdag. Det er derfor synd at fravær pga. kronisk sykdom skal gå på bekostning av godkjent fravær til organisasjonsarbeid. Dersom man i tillegg har en kronisk sykdom og er aktiv med organisasjonsarbeid burde man få enda flere dager som en følge av dette.

Dersom skolen skal styrke demokratiopplæringen, vil erfaring fra organisasjonsarbeid kunne være veldig relevant. Det bør vurderes hvordan disse kan sees i sammenheng og ev. bygge på hverandre. Det aktiv ungdom lærer i organisasjoner kan tas inn og videreføres til andre elever, og bidra til økt læring både for de som driver slikt arbeid men også andre.

Kapittel 4 Organisasjonskanalen

Tilskudd til lederkapasitet og oppfølging for organisasjoner for å inkludere ungdommer med lav deltagelse i samfunnsdebatten

Ungdom med lese- og skrivevansker faller lett utenfor den offentlige debatten. Krav til skriftlig og språkferdigheter skaper barrierer. Gjennom organisasjonsarbeid får vi en tilnærming som tar høyde for våre vansker.

Organisasjonsarbeid gjør oss mer samfunnsengasjerte.

Vi lærer veldig mye både om politiske systemer og må hele tiden holde oss orientert i det politiske landskap (valg, debatter osv.) Det er viktig å holde oppdatert på viktige saker og hva vi som organisasjon mener om dem.

Ved å være aktiv i en organisasjon får vi større politisk påvirkningsmulighet, noe vi ikke hadde fått uten en organisasjon.

Engasjementet vårt begrenses dessverre av mangel på ressurser. Det kan være demotiverende å føle at vi ikke når gjennom med våre synspunkter og at vi ikke klarer å henge med i debatten fordi vi ikke forstår språket eller har oversikt over de politiske kanaler og påvirkningsmuligheter. Dette krever kontinuelig med kursing og erfaringsutveksling.

Vi har råd til en stor samling i året der engasjert ungdom fra hele landet møtes. Vi trenger mer erfaringsutveksling og kompetansebygging av ledere og andre for å skape- og vedlikeholde engasjementet. Mer penger til opplæring og kunnskap om dette temaet vil også gjøre det lettere å inkludere ungdom som faller utenfor.

Etablering av samarbeidsråd i kommunen

Dysleksi Ungdom tror samarbeidsråd er en egnet måte for å gi oss mer innflytelse. Det blir lettere å snakke med og påvirke politikere. Kanskje har flere organisasjoner samme meninger og kan stå sterkere sammen. Hvis vi sitter i medvirkningsorganer kan vi si våre meninger om en sak før den bli vedtatt.

Det som kan bli utfordrende er å få slike grupper til å jobbe målrettet. En forutsetning for at slike organer skal fungere er at hver enkelt organisasjon føler de får gitt uttrykk for sine meninger og at det er en effektiv måte å påvirke på. Det krever tid og ressurser, og da må denne samarbeidsmåten vise seg slagkraftig sammenlignet med annet interessearbeid.

Kap 5 Myndighetenes ordninger for medvirkning

Ekspertgruppemøter

Dysleksi Ungdom tror det er viktig at det kommer opp en slik gruppe.

Vi som eksperter kan være en rådgivende kanal i forbindelse med skole og tilrettelegging.

Vi vet fra vårt arbeid at vi har mye kunnskap å bidra med: vi gir lærere opplæring i hjelpemidler og hva som gjør skolehverdagen enklere for oss.

Men det er viktig at vi blir hørt på av beslutningstakerne og at vi blir spurt om å være med i saker som gjelder oss.

Ungdomsvennlig informasjon

Vi er enige i at myndighetenes informasjon til ungdom ikke er god nok, og støtter forslaget om mer ungdomsvennlige versjoner. Ved utarbeidelsen av dette er det viktig å legge vekt på at ungdommer har svært varierende lese- og skriveferdigheter. Undersøkelser viser at ved utgangen av grunnskolen har 20 % av elevene for dårlige leseferdigheter til møte kravene i videre utdanning og arbeidsliv. (Egil Gabrielsen, lesesenteret i Stavanger)

Vi oppfordrer derfor til å ta i bruk virkemidler for å kompensere for dette. Bla.

- mulighet for opplesning av tekst/talesyntese
- Dokumentet er lettlest, tydelig
- Video snutter
- Bilder/illustrasjoner

Dysleksi Ungdom bidrar gjerne med våre erfaringer med universiell utforming og viser også til vår nettside der disse retningslinjene er fulgt. www.dysleksinorge.no/ungdom

Dysleksi Ungdom vil ønske departementet lykke til med arbeidet.

Vi takker for at dere tok dere tid til å lese våre innspill, og håper de vil bli tatt med videre i prosessen.

Oslo, 06.05.12

Vennlig hilsen

Mai –Linn Holdt

Leder, Dysleksi Ungdom